

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Előfizetési ár:

egész évre 20 frt. félévre 10 frt., negyedévre 5 frt.
Bejelentési díj: 6-hasábos petit-sor 5 kr., bélyegdíj mindenbejelentésért 30 kr.
A „nyit-tér“-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

Előfizetési felhívás.

Alólírt kiadóságnál előfizethetnek

FÜGGETLEN LAPOKRA

a hétfői lappal együtt

egész évre 20 frt — kr.
fél évre 10 „ — „
negyed évre 5 „ — „
havonként 1 „ 70 „

HÉTFŐI LAPOK

irodalmi és tanügyi heti közlönyre külön

egész évre 6 frt — kr.
fél évre 3 „ — „
negyed évre 1 „ 50 „

IFJUSÁG LAPJÁRA

egész évre 4 frt.
fél évre 2 „
negyed évre 1 „

KÖZHASZNU KÖNYVTÁRA

egész évre előfizetés 8 frt — kr.
aláírás az egészre utófizetéssel — „ 50 „
minden iv ára képekkel — „ 10 „
gyűjtőnek 10 példányra egy ingyen jár.

A kiadó hivatal,
3 korona-uteza, 18. szám.

EGYHÁZI ÜGYEK.

A vallás alap.

Kia napokban tartott sz. István-társulati gyűlésben jelen volt, tapasztalhatta egyes szónokok nyilatkozataiból, hogy a katolikus közönség szervezetének ideje igen megjött. Emelkedett ugyan egy hang, mely az itt-ott tán néha akaratlanul hangra kelt óhajások ellenében, tán hogy merészebbé ne legyenek, igen nyomadékosan hangszólta, nem a hirhedt bécsi miniszter, várhatunk jelszavát. de ennél többet: kötelesek vagyunk, várni és ezt fűszerezte némi kis invectívával a békétlenkedők és sürgetőik ellen.

Mi magunkat legkevésbé hiszszük hitartva, akarni, legkevésbé képesítve, tetheti, hogy az idő kerekét forgásában megállítsuk.

De a Cassandra szerepét senki sem veheti el tőlünk.
Senki sem láthatja jobban, mint mi,

TÁRCZA.

Fra Fiesole Angelico.

II.

Florenceben való tartózkodása alkalmával készíttette Fiesole a sz. Márk egyházi főoltárképét, mely a boldogságos szüzet szentekkel körülveve ábrázolja. Fiesole itt a Giotto-féle kezelésmódot egészen háttérbe szorítja, mert alakjait Giotto módjára nem egy vonalba helyezte, hanem a legizletesebben tudja azokat csoportosítani. Ugyanezért került ki kezéből négy más mű, mely a müncheni festmény gyűjteményben látható, s mely szent Kozma és Demjén életének némely jeleneteit, továbbá Jézus sirbátételét, s végre aranyozott alapon a mennyi dícsőséget ábrázolja, mely utóbbi Fiesole tisztá lelkének egyik legszebb visszhangja. Az Ur itt hangszeren játszó angyalok közt tűnik föl. Bitinyos túlvilági megdicsőülés minden itt látható alaknak általánosan jellemző tulajdona. Azt gondolhatnók talán, hogy Fiesolét igénytelen ezellában az égi szellemek látogatták meg, kik vele testvéri szeretettel társalogtak. Az angyali létnek e kifejezései, melyek az ő művészi esetje alatt oly változatosságban kerülnek elő, lángelméjének fő jellemvonásait képezik. A szemlélő ennek látásánál meggyőződhetik, hogy Fiesole csakugyan a megdicsőülésnek festője. Ő értette, hogy miiben áll az igazi szépség, mert ő láthatólag mutatta azt meg, mit szerzetes társa Savonarola szavakkal így adott elő: „A teremtmények annál szebbek, minél nagyobb részüket van az Isten szépségében, s így annál szebb a test, minél szebb a lélek. Vegyük föl,

gyülni halomra az anyagot, mely a késelem által növekszik, mely a megoldások körébe mindig több-több kérdéseket vonván, annak dimenzióit annyira fogja tágitni, hogy ebben talál ismét a jó akaratú habozás is újabb táplálékot.

Az alakulási vajudásban levő társadalom körében mind sürűbben merülnek fel kérdések, melyek a katolikus közönség rendezett voltát igénylik.

A vallászabadsági törvényjavaslat minden oldalról sürgettetik, a polgári házasság, a protestans zsinat, az ünnepek szabályozása, az egyházi reformok sürgetései mind mélyen érintik a magyar katolikus közönség érdekeit.

Mi igen tiszteljük a főpásztori kart, de e tiszteletünknek nem adhatunk másban valóbb kifejezést, mint ha koezkáztatva is némiket, azon jelenségekre utalunk, melyek haladéktalan tevékenységet s a kivétel teljes erélyét követelik.

Egyházunk és vallásunk érdeke felül áll minden földi tekinteteken, s öszinteséget parancsol, s mi a modern áramlások ellenében a tények elől nem zárhatjuk be szemünket.

Már 88 év előtt egészen más világolyásban történt, hogy in hoc regno Mariano a venerabilis klerus protestantiója mellözötték, azt is láttuk, mint ezt a püspöki kar jól tudja, hogy a debreczeni superintendens petitiójából törvény készült — vallási törvény — midőn egyidejűleg a katolikusok igen szerény kérelme, megkéséttül mellözötték.

Hiheti-e a püspöki kar, hogy ha nyolcz millió nép rendezett képviselete a vallásügyet illető kérdésekben fordul a törvényhozáshoz, azt megkéséttnek fogja tekinthetni? és figyelem nélkül hagyhatja?

Nem férhet hozzánk az intolerantiának még gondolata sem, s ha valaki, mi bizonyára lelkünk mélyéből üdvözöltük a napokban is hgrimásunk ajkairól jövő „testvéri egyetértés“ intését a Sz.-István társulat gyűlésében.

Nem is tartozunk azok közé, kik odavetett szónak nagy feneket szeretünk kerekíteni, vagy annyi napjainkban felhangzó tévedésekre azonnal meghuzzuk a lármaharangot.

De a jogfogalmak annyira zavarát látva, hallgatunk nem lehet.

„Az 1794. törvény 26-ik cikkének 12 §-ában a katolikusoknak is saját egyházaik, iskoláik és alapítványaikhoz tulajdoni joga s azok békés birhatása oly módon biztosított, hogy az akkori birtokállapot zsinórmértékül vétetvén, a vallásfelekezetek közötti állandó béke fenntartásának elengedhetetlen feltételeként megállapították.“

tartása végett mindenik egyház tartsa meg a maga tulajdonát, a katolikusok alapítványai fordítottassanak ezentúl csupán katolikusokra, az evangélikusoké pedig csupán ezekre, és többé visszavételések vagy elfoglalások sem az egyik, sem a másik részről ne történjenek.“

Ezen törvényünk tán csak mindenkinek elég világos arra nézve, hogy megítélhesse, kié az ugynevezett vallás-alap.

De tehetünk-e róla, ha a jogos egyedül illetékes birtokos nem jelenti magát s nem követeli elidegeníthetetlen birtokát, s e miatt az jogtalan kezekben van.

Tehetünk-e róla, ha a gazdátlan nagy birtokon a cultusminiszter fog fel, és azt kezeli belátása szerint.

Tehetünk-e róla, ha oly vagyonnak tulajdonjoga iránt, mit felelős miniszter kezel, az eszmék megzavarodnak, s jogos tulajdonosát feledik.

Tehetünk-e róla, ha ez nem a vallás, de a nemzet vagyonának tekintetik?

És nem ismerjük-e annak horderejét, ha azon vagyon, mely egyházainkat s iskoláinkat fenntartani fundáltatott, nemzeti vagyonnak nyilvánították?

Nem csináltunk lármát, midőn tekintélyes személyektől ünnepélyes helyen ez irányban kétes nyilatkozatokat hallottunk, de hallgatunk nem lehet, ha a Pesti Naplóban minden észrevétel nélkül ilyeneket olvasunk:

„A magyar nemzetnek van egy birtoka, mely öseitől szent hagyományként maradt ránk, s e birtokot híven őrzé a nemzet. Mondanom is fölösleges, hogy e birtok a vallás-alap.“

És a vallásalap mindenütt, mint nemzeti birtok szerepel.

Távol vagyunk attól, hogy egy vezérezikkezű felfogásainak nagy nyomadékot adjunk, de ha a Pesti Napló sem tartja érdemesnek a birtokjog e tévesztését észrevenni, akkor a felfogások s proprietás körüli fogalomzavar megszűne haladott.

Ideje talán már, hogy a katolikus actió tényleg megindítva, ennyi fogalomzavarokat véget vessen, s mi felmentve legyünk az utókor előtt azon vádtól, hogy mulasztásaink által oda juttattuk a dolgokat, hogy igazság és jog helyett, megkéséttel utasítsanak el.

POLITIKA, KÖZGAZD., PÉNZÜGY.

A delegatiók.

A közelebb letelt emlékezetes évet azal fejeztük be Bécsben és Pesten, hogy a fejedelem és magyar országgyűlés közt létre-

jött közjogi egyezményt s annak feltételeit rendeztük s ennek folytában az új meg-hozta az ezen rendszernek megfelelő kormány kinevezését Bécsben is.

Ebben hazai történelmünknek egy korszakához jutottunk, melynek küszöbén ma állunk s mely fejlődésünk ezutáni folyamatainak alapját képezi.

Mind Bécsben, mind Pesten s az országban ha keressük a végbevitt nagy mű feletti hangulat alakulását, be kell azon tényt vallani mindenkinek, miszerint a megtörtént kibékülés ténye felett nálunk minden jó-ralaváló ember mély meglegedést érez. s ezt lehet tán mondaní még a Lajthán túl létező hangulatról is azon körökben, hol Ausztria jövője iránt őszinte érzület létezett.

De a mint igaz ez, úgy tagadni nem lehet, hogy a közösügyek kezelésének felállított formái a Lajthán túl általában nem elégitik ki az embereket. nálunk is nyomadékos ellenzésre találunk, melytől kiáradó idegenkedés alább menve a tömegek felé terjedben nem szorul, de növekszik.

Az volna a világon a leggyarlóbb politikus, kit e jelenség meglepne vagy mint váratlan megzavarna.

Az a dolgok defluxussában annyira természetes, hogy egy általános rokonszenv volna meglepő s természetellenes jelenség.

Hogy Ausztria, mely még igen közeli idő folyamán törvényhozásában minden nagy ügyeket magára döntött el, egyszerre törvényhozását megszorítva látja s egy delegatiót szemlél maga fölé emelkedni, mely csak fele sulyt vehet mérlegbe — Ausztria mondom, azon fél, mely nem jogilag, de, tényleg vesztett a hatalomból.

Mi éveken át száz és ezer formákban izgattunk, kiki tehetsége szerint a bécsi kormány reicherathai törekvései ellen, s ijesztgettük a jó magyar embert még a gondolattól is, hogy a bécsi parlamentben 85 embert küldjön, most egyszerre delegatió ezim alatt 60 embert küldünk, kik közös ügyek felett felelős miniszterekkel szemben végezzenek — azt követelni már most, hogy fel is fogja tömegekben a változott helyzet subtilitását, s megfellekedezék egyszerre mindazokról, miket évek alatt beszivott, ez természet ellenes dolog.

Adjuk hozzá még, hogy a népzagatók párttaktikából mit sem mulasztanak el a tömegek felfogásának megzavarására.

Mi a pártmüködés megbíralásában sem túlszigorúak, sem eljárásuk iránt túlérzékenyek lenni nem akarunk, mert politikában mindkettő szerencsétlen tulajdon; azonban ki kell mondanunk, hogy mi a párttaktikának nem ismerhetjük fel abban helyes irányát, sem gyakorlatiasságát, ha azok ostromlásunk tárgyául a delegatió in-

melyeknek indokai másban nem találhatók föl, mint Fiesole azon óhajásában, hogy szerzetes társainak örömet szerezzen, és hogy a közvetlenül szóló nyelven egy jámbor Memento t irhasson fa-laikra, oly sok megegyező vonás, oly összhangzó bélyeg fődözhető föl, miszerint valószínű, hogy mindezek megszakítás nélkül ugyanazon időszak és érzelem kifolyásai. Nemcsak hogy nagy könnyűséggel vannak a falra írva inkább mint festve, hanem mindnyájának ugyanazon nézet látszik alapul szolgálni, a meg-megújuló áhitat érzelmeinek élménye, mely szerint a képek mások lelkületében nemcsak az ábrázolt eseményeket, hanem azoknak képzeletét is előállítják. Valószínű, hogy a művész különösen az ő idejéből egyes ezellak lakóinak név- és védszentjét tette jámbor s megindító képzeleteinek kifejezőjévé. Az egyes ezellak számára készített művei Fiesolának a következők: 1. Péter vértanu. 2. A kegyesség. Az üdvözítő sirjából föl-emelkedve sebhelyeit mutatja. 3. Jézus a keresztén. 4. Jézus a latrok közt. 5. Sz. Ágnes. 6. Jézus megáldja a szüzeket és vértanukat. 7. Az éneklő szüzek kara. 8. Az imádkozó Dávid. 9. Boldogságszony fogantatása. 10. Ugyanaz. 11. Jézus születése. 12. A búcsók imádása. 13. Bemutatás a templomban. 14. Jézus keresztelése. 15. Jézus a pusztában. 16. A hegyi beszéd. 17. Jézus színevaltozása. 18. Az utolsó vacsora. 19. Jézus az olajfák hegyén. 20. Judás árulása. 21. Jézus a nádszállal. 22. A keresztet vivő Jézus. 23. A fölfeszítettetés. 24. Jézus oldalának átszuratása. 25. Jézus a két lator között. 26. Levétel a keresztről. 27. Jézus temetése. 28. Jézus a pokol tornáczában. 29. Az angyal és az asszonyok Jézus sirjánál. 30. Noli me tangere. 31. Jézus és a két Domonkos rendi. 32. Mária koronázása. 33. A szent szűz. 34. Ugyanaz. 35. A kereszt és sz. Domonkos. 36. Az utolsó vacsora. 37. Jézus Emauszban. 38. Mária a kis Jézussal.

Itán oly férfi, ki szik egy jelenetből. nt. Egy látogatás mel St. Cloudban. fendi a török trón. tnanak, Napoleon. on nehéz teherről fju vállat később kezték e fölött, ság, szenvedélyes kalommal kizáró.

részt hadászati nsága miatt Zurva elhagyták. Sava óvá neveztetett ki, mába keríteni, de előre, a felkelők amadtva, vissza- yébrírt az ellen- ismét kitört. ók által hevesen eséggel volt keny. Padiade tartó- vityak ki maguk- nya a krétaiakkal rven, hogy ezután y összeg a sziget k azonban hallani k el vannak ha- folszabadításáig.

szabó-mester
Posten újvilág-uteza 4 sz. a. az „Arany sas“ vendéglő mellett.

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktőzsde január 23 án.			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze január 22 én.			Részvények.		Elsőségi kötvények.	
Gabna-árak.	Súly- fontokb.	Ára mérőnkint.	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva
Buza bányási	83-84	5.75-5.85	680.	690.	5%	54.20	54.40	Nemzeti bank	673.-	674.-	1862 Erzsébet vasut	86.-
" tiszai	86-87	6.55-6.65	205.	208.	" adómentes	57.30	57.18	Hitelintézet	185.70	185.90	1867. államvasut	118.-
" pesti	83-84	5.75-5.85	222.	224.	" nemzeti kölcsön	66.-	66.20	Magyar hitelbank	78.-	79.-	Északi vasut	98.75
Készpénz	86-87	6.55-6.65	1400.	1425.	1860 ki sorsjegy	56.75	56.85	Alsó-ausztr. esc. társulat	632.-	635.-	Cseh nyugoti vasut	91.-
Rozs	83-84	5.75-5.85	430.	435.	Pannónia gőzmalom	83.80	84.-	Anglo-osztr. bank	108.-	108.50	Tiszai vasut	88.25
Árpa serfőzésre	68-70	2.70-3.10	1590.	1600.	I-só budapesti gőzmalom	59.60	77.60	Ausztriai földhitelintézet	158.-	162.-	Gal. Károly Lajos vasut	94.25
etetésre	68-70	2.50-2.65	1960.	1970.	Budai gyár-telep	68.75	63.75	Északi vasut	1700	1705	Magyar észak vasut	94.75
Zab	45-47	1.70-1.75	820.	825.	Budai királymalom	69.-	63.75	Államvasut	244.60	244.80	Lemberg-csernov. vasut	80.-
Kukorica bányási	—	—	880.	885.	Concordia gőzmalom	63.-	63.50	Déli vasut	163.50	164.-	Erdélyi vasut	81.50
" uj	—	—	570.	575.	Szegedi kivit. gőzmalom	—	—	Erzsébet vasut	140.25	140.50	Ausztr. Dunagőzhajóz. társ.	95.-
Bab új	—	2.65-2.75	270.	274.	L. upesti szeszínomító	—	—	Gal. Károly Lajos vasut	196.75	197.25	Pesti lánchíd	—
Köles	—	5.40-5.50	548.	555.	Pestbudai butorkézmű	—	—	Lemberg csern. vasut	167.50	168.-	Erték és pénz.	—
Répeze	—	3.10-3.20	218.	225.	Magyar biztosító-társulat	—	—	Cseh nyug. vasut	147.-	147.50	Frankfurti váltó	99.10
Záloglevelek.	Adva	Tartva	654.	656.	Pannónia viszontbizt.-társ.	—	—	Dél-ész. ném. összeköt. vasut	134.50	134.75	Londoni váltó	119.60
Nemz. bank kisors. ezüst	98.30	98.30	252.	260.	Pesti biztosító-intézet	—	—	Tiszai vasut	147.-	147.-	Párizsi váltó	47.60
Magyar földhitelintézeti	93.70	93.90	235.	240.	Magyar észak vasut	—	—	Magyar észak vasut	70.-	74.	Cs. arany	5.71
Ausztriai	102.-	103.-	74.	75.	Pesti közúti vasút	—	—	I-só erdélyi vasut	138.-	138.25	Napoleon'dor	9.55
			483.	440.	Kereskedelmi épület	—	—	I-só ausztriai Dunagőzhajó- zási társaság	486.-	487.-	Egyleti tallér	1.77
			390.	400.	Lánchíd	—	—	Pesti lánchíd	380.-	385.-	Ezüst	117.75
			385.	387.	Magyar földh. záloglevél	—	—					
			73.-	75.	Pesti keresk. b. zálogl.	—	—					
			92.-	92.		—	—					
			96.1/2	97.		—	—					

H I R D E T É S E K.

Ifj. LUDVIG JÁNOS

viasz - gyertya - készítő
PESTEN
ajánlja nagy választékú
viasz-gyertyákkal
és mindenemű
viasz-készítményekkel
jól ellátott raktárát
a városi és vidéki egyházaknak.

Megrendelések a legolcsóbban és leggyorsabban teljesítenek.
Műhelye: Kis-Diófa-utca 28. sz.
Boltja: Plébánia-templom-épület 13. sz.

BAUMANN EDE,
BRONCZMŰVES
PESTEN.
bátorkodik a t. cz. közönségnek figyelmébe ajánlani, jól megaranyozott
egyházi szereit
jellesen,
feszületjeit, fópásztorbotjait, függő lámpáit,
egyéb bronz- és pakfong czikkjeit.
Megrendelések a legolcsóbb árakon leggyorsabban teljesítenek.
Boltja:
Uri-utca, a Trattner-Károlyi-féle házában.

„A HAZA”
magyar életbiztosító bank
PESTEN,
1867-ben két millió alaptőkével alapítván,
ajánlja magát mindenemű élet s jövedékbiztosítás elfogadására.
tovább általános belépésre életbe lépteti az általa szervezett „Tulélési csoportokat”, mint szintén az általa képzett s eddig a birodalomban működő életbiztosító társulatok egyikénél sem alkalmazott „Temetkezési egyleteket”, mely utóbbiak még a legvagyonaltalanabbaknak is alkalmat nyújtanak temetési költségük biztosítására.
A „Haza” oly előnyöket nyújt biztosítottainak, melyeket eddig más intézet föl nem mutatott és díjtáblái a czélnak legmegfelelőbb műveleteken alapszanak. Mint fényes bizonyíték szolgáljon, hogy 1867-ki szeptember 1-től a mai napig
négy és egy fél millió ftot haladó
bevállási ajánlat nyújtott be a „Hazánál.” Biztosítási föltételeket, díjszabályokat s minden ide vonatkozó fölvilágosítást legnagyobb készséggel nyújt a bank igazgatósága Pesten, (Deák Ferencz-utca 5. sz.) vagy pedig vezér, fő- s alügyeik.

A bank közegei:
elnökség: Gróf Forgách Antal, elnök. Gróf Nádasdy Lipót, tisz. elnök. Pulszky Ferencz, alelnök.
Viasztmány: Csapó Vilmos, Ertl Károly, Holltscher Fülöp, gr. Keglevich Béla, Nádosy György, Kern Leo, Mandl János, Maygraber Ágost, Nyiry József, Siráky E. M., Takácsy Miklós.
Igazgatóság: Grabovszky György, Koppél L. M., Kohen Jakab, Rösner F. M. Kiss Zsigmond, vezénylő igazgató.
Az eddig fölállított vezér és főügynökségek:
Aradon: Tedeschi János urnál, Besztercebányán: Kotiers és Raner urnaknál, Brassóban: Laszlo Gyula urnál, Debreczenben: Szatmáry testvér urnaknál, Eszéken: Laypezig urnál, Győrben: Brunner S. és Fia urnaknál, Kassán: Brillich Ferencz urnál, Kolozsvárott: Bogdán István urnál, Losoneczon: Koller D. F. urnál, Miskoleczon: Bede László urnál, Maros-Vásárhelyen: Novák Bogdán urnál, Nagy-Kanizsán: Neuberger M. urnál, Pozsonyban: Günther M. Vilmos urnál, Pécsen: Weidinger J. urnál, Szathmárott: Weisz János urnál, Szegeden: Burger Zsigmond urnál, Székes Fehérvárt: Pete Dániel urnál, Sátoralja-Ujhelyben: Világy Pál urnál, Temesvárott: Magyar testvér urnaknál, Zomborban: Heindho fer urnál, Zágrábban: Poverzanovic A. urnál, Bécs- és Prágában: Epstein L. urnál, Triestben: Weisenfeld J. urnál, Lembergben: Gablenz Gyula urnál.